

Tallinna Tehnikaülikooli VÕTA taotlejate tagasisideküsitluse tulemused
(kevad 2016)

Taust	2
I Üldandmed	3
II Info ja nõustamise kättesaadavus	7
III Taotlemine	10
IV VÕTA protsessi eesmärgid	17
Kokkuvõte	19

Taust

2015/2016. õa kevadsemestril korraldati TTÜ teaduskondade ja kolledžite VÕTA-t taotlenud tudengite ja endiste tudengite seas anonüümne VÕTA tagasisideküsitlus. LimeSurvey keskkonnas koostatud küsitluse link saadeti teaduskondade ja kolledžite kaudu TTÜ-s VÕTA-t taotlenud inimestele.

Andmebaasist tuli kirje 232 vastuse kohta. Andmete esmasel analüüsil jäeti kõrvale need ankeedid, mille puhul polnud täidetud vähemalt esimene teemaplokk (üldandmed). Esialgsetest vastustest valiti analüüsimiseks 127 küsitlust, millest täielikult on vastatud 111 ja osaliselt 16 küsitlust.

Küsimused jagunevad nelja plokki:

I Üldandmed

II Info ja nõustamise kättesaadavus

III Taotlemine

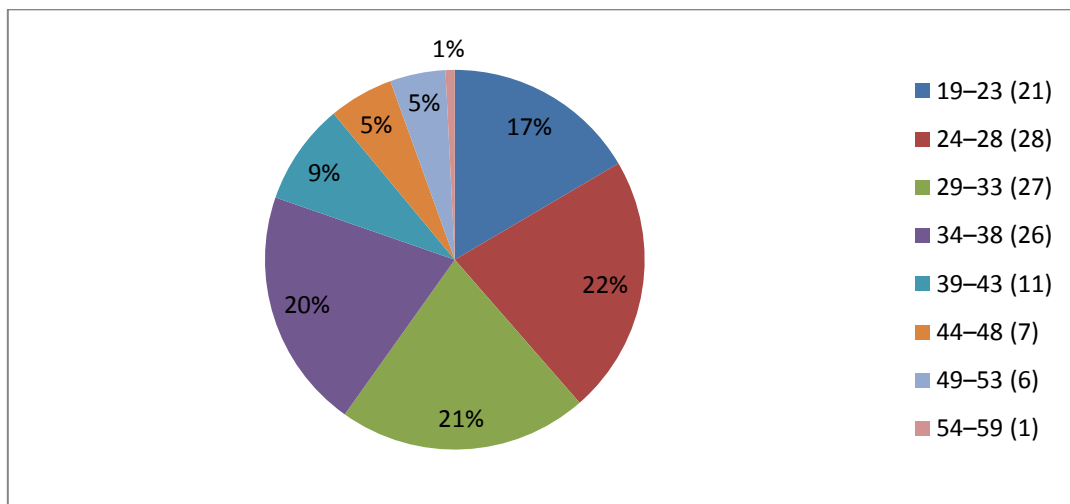
IV VÕTA protsessi eesmärgid

Järgnevalt tuuakse välja VÕTA nõustajate hinnangud VÕTA protsessi kohta. Analüüs esitatakse küsimuste kaupa. Tekstis ja jooniste all on kasutatud suurtähtlühendit N, mis näitab, mitu inimest küsimusele vastas.

I Üldandmed

1.1. Vanus

Küsitlusele vastanute (N=127) seas oli kõige rohkem 24–28aastasi VÕTA-t taotlenud üliõpilasi / endisi üliõpilasi (28; 22%). Pea sama suur hulk vastanuid jäi vanusevahemikku 29–33 (27; 21%) ja 34–38 aastat (26; 20%). Neljas suurem rühm taotlejaid on vanusevahemikus 19–23 eluaastat (21; 17%). 39–59aastased moodustavad küsitlusele vastanud VÕTA taotlejatest viiendiku. Kõige vanem küsitlusele vastanud VÕTA-t taotlenu on 59aastane. Vastajate keskmine vanus on 31,9 aastat.

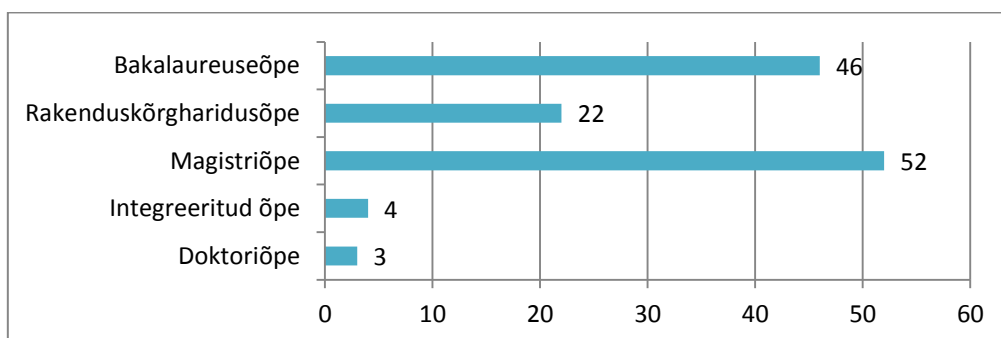
Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine (N=127)

1.2. Sugu

Küsitlusele vastas 76 naist (60%) ja 51 meest (40%).

1.3. Õppeaste

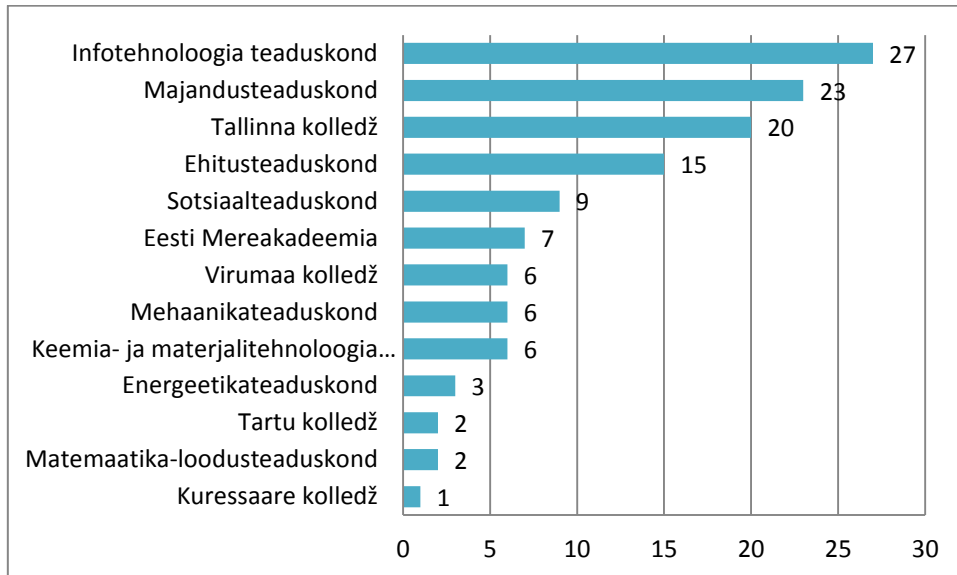
Kõige rohkem vastanuid õpib/õppis magistriõppes – 52 ehk 41%. Järgnesid bakalaureuseõppe tudengid 46 vastanuga (36%). Kolmas suurem küsitlusele vastajate rühma moodustasid rakenduskõrgharidusõppe tudengid – 22 vastanut ehk 17% kõikidest küsitlusele vastanutest.

Joonis 2. Vastanute arv õppeastmeti (N=127)

1.4. Mis teaduskonnas/kolledžis õpib/õppisite?

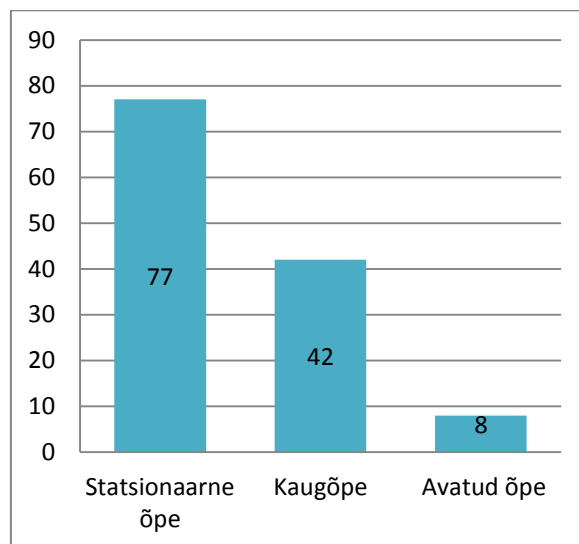
Küsitlusele vastasid TTÜ kaheksa teaduskonna ja viie kolledži tudengid. Kõige rohkem küsitlusele vastanuid õpib / on õppinud infotehnoloogia teaduskonnas (27 vastanut ehk 21%), järgnevad majandusteaduskond (23; 18%) ja Tallinna kolledž (20; 16%).

Joonis 3. Vastanute arv teaduskondade/kolledžite lõikes (N=127)

1.5. Mis õppevormis õpib/õppisite?

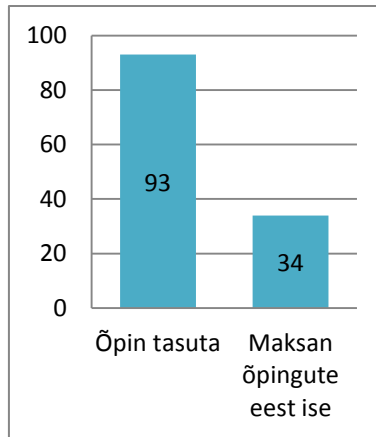
77 vastanut (61%) on statsionaarse õppe üliõpilased, 42 (33%) kaugõppe õppurid. Kaheksa vastanut ehk 6% VÕTA-t taotlenutest õpib/õppis avatud õppes.

Joonis 4. Vastanute arv õppevormide lõikes (N=127)

1.6. Kas õpib/õppisite tasuta või maksate/maksite õpingute eest ise?

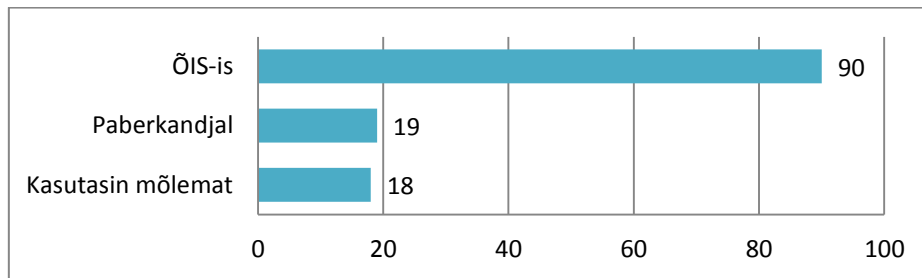
73% vastanutest (93) õpib tasuta, 27% (34) maksab oma õpingute eest ise.

Joonis 5. Tasuta õppivate ja õpingute eest maksvate vastanute arv (N=127)

1.7. Esitasin VÕTA taotluse:

90 vastanut ehk 71% esitas VÕTA taotluse ÕIS-i kaudu, 19 vastanut ehk 15% paber kandjal. Mõlemat varianti kasutas 18 vastanut ehk 14%.

Joonis 6. VÕTA taotluste esitamise viis (N=127)

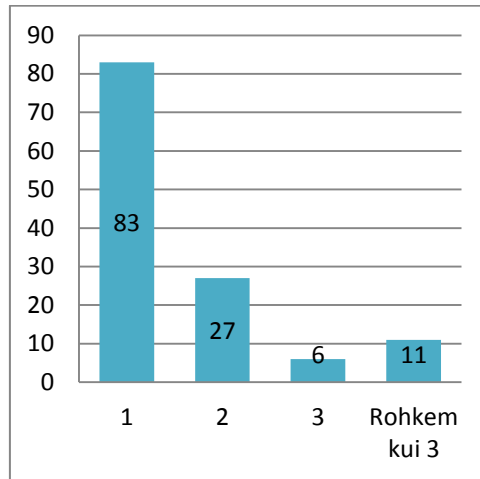
1.8. Miks otsustasite VÕTA-t taotleda?

Küsimusele anti 93 vabas vormis vastust. Mitme sarnase sisuga vastuse puhul on need ühendatud ühte lausesse, mille lõpus sulgudes olev number näitab, mitu korda põhjust välja toodi.

- Et arvestada varem sooritatud aineid. (49)
- Aja säästmiseks ja koormuse vähendamiseks. (21)
- Vabaainete täitmiseks. (6)
- Et arvestada töökogemuse ja täiendkoolituse kaudu õpitut. (5)
- Et arvestada vahetusõpingutel läbitud aineid. (3)
- Raha säästmiseks. VÕTA on odavam kui tasu eest õppimine. (3)
- Magistriõppesse kandideerimise eelduste tõendamiseks. (2)
- Mugav võimalus täita õppekava. (2)
- Lihtne ja mugav. (2)
- Keerulise aine arvestamiseks. (1)
- Juba sooritatud varasemad õpingud olid suuremas mahus kui õppekavas. (1)

1.9. Mitu korda olete VÕTA-t taotlenud? (loendades erinevaid esitatud taotlusi)

Enamus vastanutest – 83 ehk 65% – on VÕTA-t taotlenud ühe korra, 21% vastanutest (27) kahel korral. Kolm korda on VÕTA-t taotlenud kuus vastanut ehk 5% ja rohkem kui kolm korda 11 vastanut ehk 9%.

Joonis 7. VÕTA taotluste arv taotleja kohta (N=127)

1.10. Kui palju EAP-sid olete seni VÕTA abil taotlenud?

Keskmiselt on vastajad (N=124) VÕTA-ga taotlenud 21,9 EAP mahus ainete üle kandmist. Kõige suurem VÕTA taotlus vastajate hulgas oli 210 EAP-d.

1.11. Mitu EAP-d on teil seni VÕTA abil arvestatud?

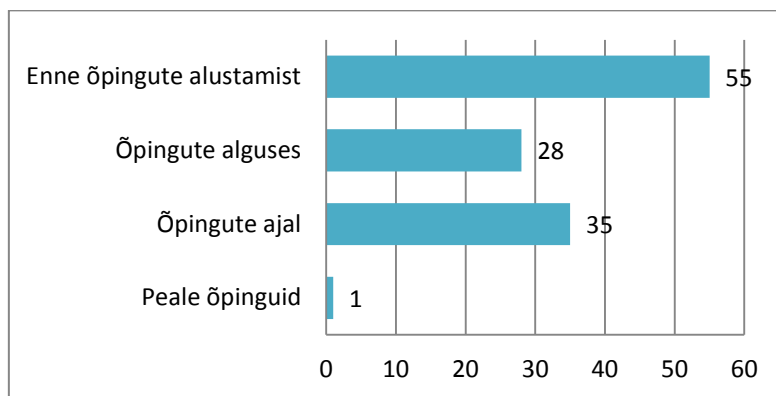
Keskmiselt on vastajatele (N=124) arvestatud 22,4 EAP mahus aineid.

Neli vastanut märkis, et neil oli VÕTA-ga arvestatud EAP-de hulk suurem, kui taotletud EAP-de hulk. Ühe vastanu puhul oli see vahe 72 EAP-d (s.t taotles 35 EAP-d, arvestati 107 EAP-d). Ülejäänud kolme puhul jäi vahe all 10 EAP. Kui need vastused analüüsist eemaldada, on keskmise VÕTA taotluse maht 21,7 EAP-d ja keskmiselt arvestatud EAP-de maht 21,4 EAP-d.

II Info ja nõustamise kättesaadavus

2.1. Millal saite esmakordselt teada VÕTA võimalustest?

55 vastanut ehk 46% sai VÕTA võimalustest esmakordselt teada enne õpingute alustamist, 29% (35) õpingute ajal ja 24% (28) õpingute alguses. Üks vastanu sai VÕTA-st teada pärast õpingute lõpetamist.

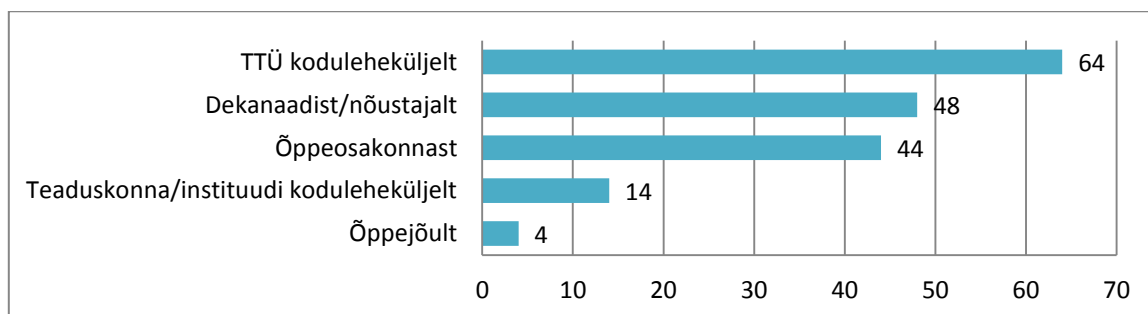

Joonis 8. VÕTA võimalustest esimest korda kuulumise aeg (N=119)

2.2. Kust saite Tallinna Tehnikaülikoolis infot VÕTA taotlemise kohta? (valige kuni 2 olulisemat)

Kõige rohkem said vastajad TTÜ-s infot VÕTA taotlemise kohta TTÜ kodulehelt (mürgiti 64 korral ehk 54% vastanutest), millele järgnes dekanaat/nõustaja (48 vastanut ehk 40%) ja õppeosakond (44 vastanut ehk 37%). Vähem saadi VÕTA taotlemise kohta infot oma teaduskonna/instituudi kodulehelt ja õppejõult.

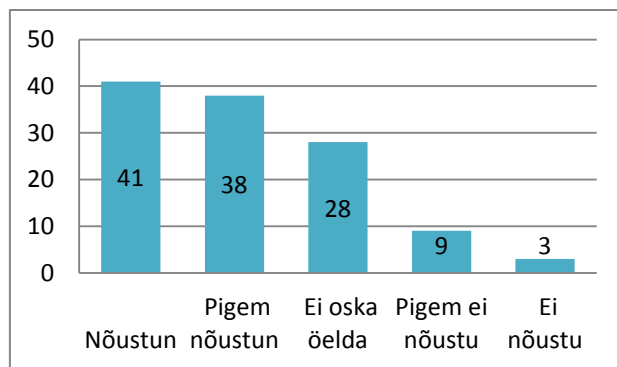
Vastajatel oli võimalus lisada ka vabas vormis vastus, mille puhul toodi välja, et VÕTA kohta saadi teavet lisaks veel kaastudengitelt, infobrošüüridelt, õpingukorralduse loengust.

Joonis 9. VÕTA taotlemise infoallikad (N=119)

2.3. TTÜ koduleheküljel (www.ttu.ee) on VÕTA-alane info kergesti leitav.

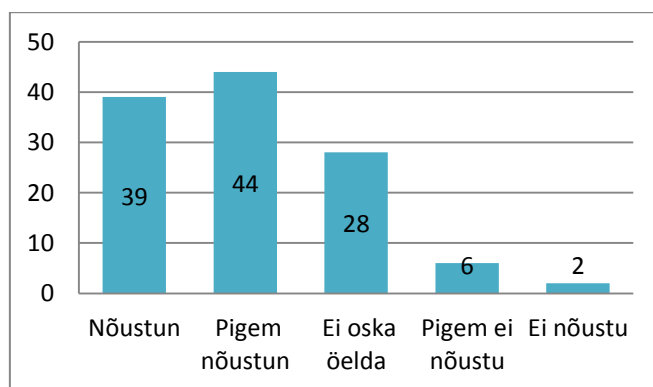
66% vastanutest nõustus või pigem nõustus, VÕTA info on TTÜ kodulehelt kergesti leitav. 24% (28) vastanutest ei osanud seda väidet hinnata ning 10% pigem ei nõustunud või ei nõustunud selle väitega.

Joonis 10. Hinnang väitele, et VÕTA-alane info on TTÜ kodulehelt kergesti leitav (N=119)

2.4. TTÜ VÕTA koduleheküljel (www.ttu.ee/vota) on VÕTA-alane info minu jaoks piisav.

70% vastanutest nõustus või pigem nõustus väitega, et TTÜ VÕTA kodulehel olev info VÕTA kohta on neile piisav. 24% vastanutest ei osanud seda väidet hinnata ja 6% pigem ei nõustunud või ei nõustunud selle väitega.

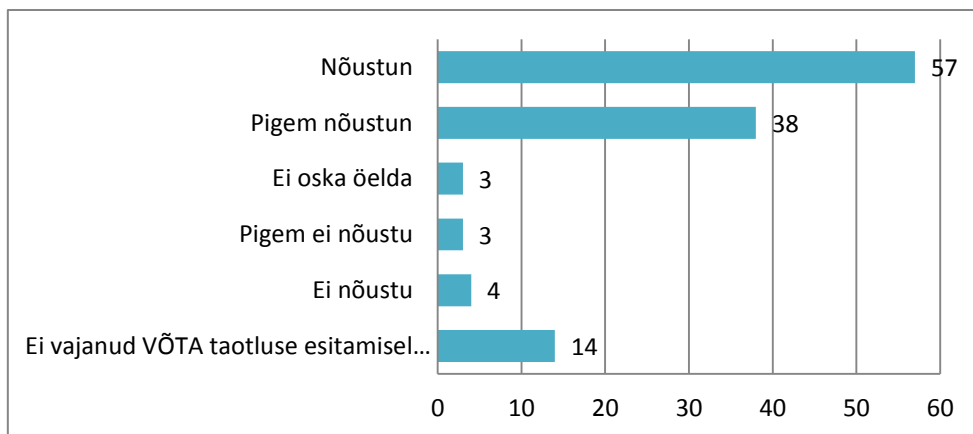

Joonis 11. Hinnang väitele, et TTÜ VÕTA kodulehel olev info on piisav (N=119)

Peale selle oli vastajatel võimalus lisada, millist VÕTA-alast infot nad veel TTÜ koduleheküljelt leida sooviksid. Kaheksast kommentaarist viis viitasid sellele, kuidas VÕTA protsess peaks olema täpsemalt lahti seletatud (põhiinfo saadakse dekanadist). Välja toodi, et teemaga mitte kursis olevale lugejale on info segane. Samuti mainiti, et kuigi kogu vajalik teave on kodulehel olemas, on see raskesti leitav. Üks vastanu kommenteeris, et kodulehele peaks lisama info, et VÕTA-ga üle kantud EAP-d ei lähe semestrikoormuse arvestusse.

2.5. Sain VÕTA taotlust esitades piisavalt sisulist nõustamist oma teaduskonna dekanadist/nõustajalt.

80% vastanutest nõustus või pigem nõustus, et sai VÕTA-t taotledes oma teaduskonna/kolledži dekanadist või nõustajalt piisavalt sisulist nõustamist. 12% vastanutest ei vajanud VÕTA-t taotledes nõustaja abi. 6% vastanutest ei saanud või pigem ei saanud piisavalt sisulist nõustamist ja 2% ei osanud sellele väitele hinnangut anda.

Joonis 12. Hinnang väitele, et taotleja sai VÕTA taotlust esitades dekanaadist/nõustajalt piisavalt sisulist nõu (N=119)

2.6. Kas oleksite enne taotlemist / taotlemisel soovinud millegi kohta enam lisainfot? Mille kohta?

19 vastanut ehk 16% (N=118) oleksid soovinud enne taotlemist / taotlemise ajal VÕTA kohta lisainfot. Üks vastaja tõi välja, et soovinuks lisainfot kombineeritud VÕTA taotluste ja selle kohta, kui kaua aega tagasi omandatud teadmised arvesse lähevad. Samuti selgus, et taotlejad vajavad põhjalikumat infot selle kohta, et VÕTA-ga arvestatud EAP-d ei lähe koormusarvestusse.

2.7. Soovi korral lisage siia palun kommentaare, ettepanekuid ja arvamusi, mis teil alateemaga VÕTA info ja nõustamise kättesaadavus seonduvad:

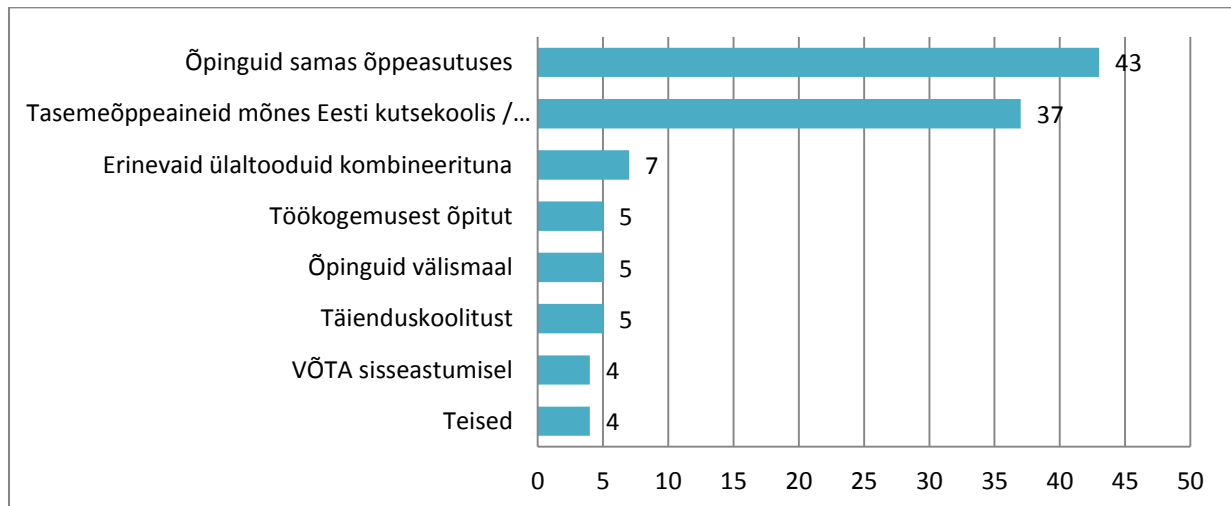
- *VÕTA kohta võiks rohkem infot olla (eri allikad; mida saab VÕTA-ga arvestada, mida mitte).*
- *Juhendmaterjalid võiksid olla visuaalsemad.*
- *Info on olemas ja nõustamine toimib.*
- *VÕTA taotlust on ÕIS-is väga mugav esitada.*
- *Eelnevate õpingute õpiväljundeid on keeruline leida.*
- *Taotlejale peaks täpsemalt seletama, mida tähendab, et VÕTA-ga üle kantud EAP-d ei lähe semestri koormusarvestusse.*
- *Võimaldada nt sama teaduskonna, kuid teise õppekava (ja seega ikkagi erialaste) ainete (või magistriõppe ainete) võtmine nii, et ka need läheksid koormusarvestuses arvesse.*
- *Oleks väga hea, kui ÕIS-is oleks võimalik keskmist hinnet, koormust jne näha ka sellises variandis, kuhu VÕTA pole sisse arvestatud.*
- *Väga hea oleks, kui juba esimese semestri õpingukava kinnitamise ajaks on teada, millised on ülekantavad ained, et neid mitte deklareerida.*
- *Erialase töö, praktika ja välisõpingute arvestamine VÕTA abil võiks olla efektiivsem. Praegu minu kogemuste puhul tundub, et see toimib pigem ühe aine asendamisel teisega TTÜ-siseselt.*
- *Ainepunktid kandusid ametlikult üle alles siis, kui kõik ainepunktid olid täis, need oleks võinud olla e-õpinguraamatus varem nähtavad.*

III Taotlemine

3.1. Mida viimati taotlesite?

39% vastanutest (43) taotles VÕTA-ga viimati samas õppeasutuses sooritatud õpinguid, 34% vastanutest (37) tasemeõppeaineid mõnes teises Eesti kutsekoolis, keskkoolis, rakenduskõrgkoolis, teises ülikoolis või muus õppeasutuses. Ülejäänud variantide puhul olid osakaalud 6% vastanutest või vähem.

Variandi „Teised“ puhul sai vabas vormis lisada, mida viimati taotleti. Neljast juhust kolmel oli täpsustati, et VÕTA-ga taotleti teises ülikoolis õpitut, ühel korral TTÜ bakalaureuseõppes sooritatud magistriõppe ainet. Tegelikult kuuluvad need vastused ka valikute all olnud variantide juurde, s.t „Õpinguid samas õppeasutuses“ puhul on tegelik arv 44, „Tasemeõppeaineid mõnes Eesti kutsekoolis/ keskkoolis / rakenduskõrgkoolis / teises ülikoolis / muus õppeasutuses“ puhul 40.

Joonis 13. VÕTA-ga viimati taotletud õpitu (N=110)

3.2. Kas taotluse esitamise eest tuli tasuda? Kas tasutud summa oli mõistlik? Palun põhjendada.

28% vastanutest (31; N=110) märkis, et neil tuli oma VÕTA taotluse esitamise eest tasuda.

Küsimusele, kas tasutud summa oli mõistlik, andis 20 vastanut ehk 18% hinnangu, et summa oli mõistlik. Neist vastanuist 15 ei pidanud taotluse esitamise eest tasuma. Viiel juhul nõustusid väitega need, kes pidid VÕTA taotluse esitamise eest maksma.

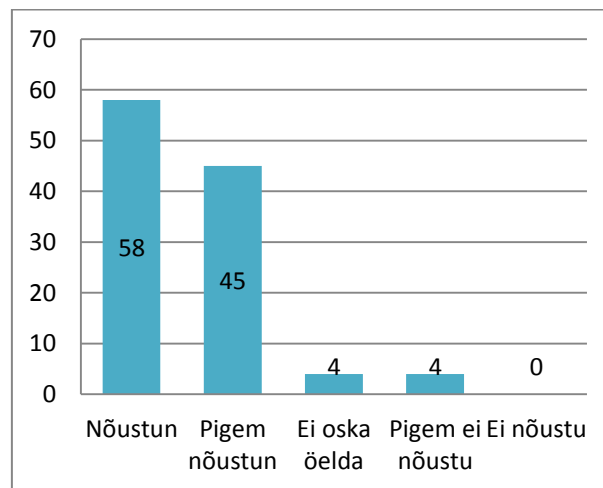
Samale küsimusele vastas eitavalt 11 küsitlusele vastanut ehk 10%, kusjuures kuus neist olid eelnevalt märkinud, et ei pidanud taotluse eest maksma. Põhjustena nimetati järgnevat:

- *Kui olen teises ülikoolis juba aineid teinud, siis võiks neid tasuta arvestada (eriti et tegu teise Eesti ülikooliga ja lõppastmes peaks ju haridus olema riigi teema tervikuna, vahet pole kas TÜ või TTÜ).*

- *Kulud tunduvad kordades ületavat VÕTA taotluse menetlemise kulusid.*
- *Liiga kallis. (6)*
- *Peaks tasuta olema (kui õppimine on tasuta). (2)*
- *Saan aru, et taotluse läbivaatamine on ka töö, aga samas tegin ju ise kogu algse töö ära, ise võrdlesin oma aineid ja panin vastavusse, otsisin info kõikide ainete kohta. Sain dekanaadist abi küsida, aga kui miski oli puudu või ei olnud kirjeldust, otsisin kõik teistest koolidest ise juurde. Saan aru, et dekanaat ei peakski minu varasemaid õpinguid teadma, nende sisu, aga samas ei olnud nendest ka suurt abi. Seega ei saa aru, mille eest maksin.*
- *Minu jaoks oli üllatuslik, et tuleb maksta, kuna eelmises koolis sain teha avalduse tasuta.*

3.3. VÕTA taotluse esitamise reeglid olid minu jaoks arusaadavad.

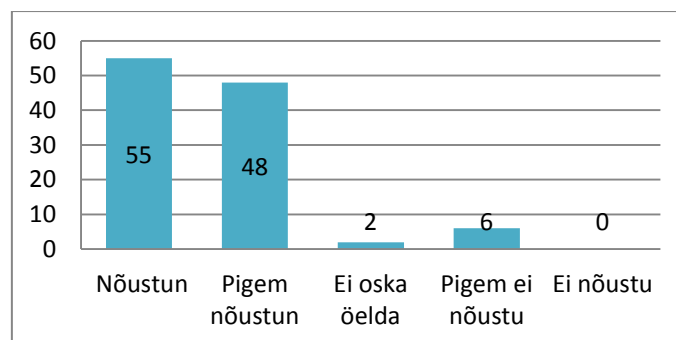
VÕTA taotlemise reegleid hindas arusaadavaks või pigem arusaadavaks 93% vastanutest, 3,5% vastanutest pigem ei nõustunud selle väitega ja 3,5% ei osanud hinnangut anda.

Joonis 14. Hinnang väitele, et VÕTA taotluse esitamise reeglid olid taotlejatele arusaadavad (N=111)

3.4. VÕTA taotlusvormide täitmine oli minu jaoks arusaadav.

93% vastanutest oli VÕTA taotlusvormide täitmine arusaadav või pigem arusaadav, 5% pigem ei olnud arusaadav ja 2% ei osanud sellele väitele hinnangut anda.

Joonis 15. Hinnang väitele, kas taotlusvormide täitmine oli VÕTA taotlejatele arusaadav (N=111)

3.5. Mis oli taotlusvormide täitmisel keeruline?

Vastajatele (N=6) oli VÕTA taotlusvormide täitmisel kõige keerulisem otsustada, millised väljad tuleb ära täita ja millised mitte. ÕIS-is taotluse esitamisel jäi vastajatele selgusetuks, kas taotlus on juba ära saadetud või mitte. Taotlejatele oli problemaatiline ka järele uurida infot, millele neil oli keeruline ligi pääseda, ning otsustada, kui palju tõendusmaterjali on piisav. Mitu vastanut tõi välja, et pidi taotlust esitades abi küsima (nt õppeosakonnast).

Üks vastanu lisas ka kommentaari:

Täpselt ei mäleta, aga kasutasin õppeosakonna abi, kes juhendas, kuhu midagi kirjutada. Kommentaar eelnevale küsimusele: taotluse esitamise eest pole vaja maksta, ainepunktide eest maksad.

3.6. Kas esitasite lisaks VÕTA taotlusele selle juurde kuuluvaid õppimiskogemust tõendavaid tõendusmaterjale? (näiteks varasemaid õpinguid, sh täienduskoolituse läbimist tõendav diplom, tunnistus või muu haridust tõendav dokument, õpisoorituste väljavõte, CV, kutsetunnistus, viide valminud tööle, õpitu analüüs vms)

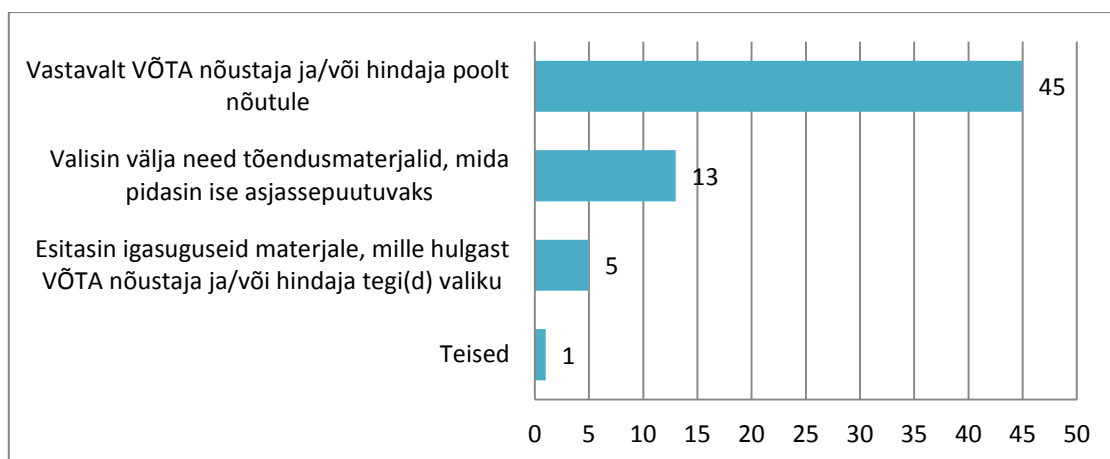
58% vastanutest ehk 64 vastanut (N=111) esitas lisaks VÕTA taotlusele ka tõendusmaterjale.

3.7. Loetlege, missuguseid tõendusmaterjale esitasite.

Vastanud (N=62) on VÕTA taotlusega esitanud peamiselt järgmisi tõendusmaterjale: diplom ja akadeemiline õiend (47), ainete kirjeldused/õpiväljundid (10), täienduskoolituse tunnistus (9), CV/ametijuhend (5), õpitu analüüs (5), töökoha tõend/avaldus (2) ja kutsetunnistus (1).

3.8. Millest lähtuvalt tõendusmaterjali(d) esitasite?

70% vastanutest (45; N=64) valis taotlusele lisatud tõendusmaterjalid selle põhjal, mida VÕTA nõustaja/hindaja neilt nõudis. 20% vastanutest valis tõendusmaterjalid oma äranägemise järgi, 8% esitas taotlusega koos igasuguseid materjale, mille hulgast VÕTA nõustaja ja/või hindaja oma valiku tegid. Üks vastanu kasutas VÕTA-t sisseastumisel ja esitas tõendusmaterjalid, mida TTÜ nõudis.

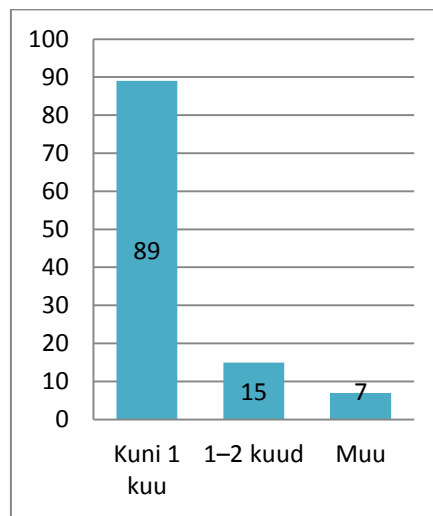
Joonis 16. Tõendusmaterjalide esitamise põhimõtted (N=64)

3.9. Kui kaua teie viimase taotluse hindamine aega võttis?

80%-l vastanutest ehk 89 VÕTA-t taotlenul kulus viimase taotluse hindamisele kuni üks kuu, 14% vastanute (15) taotlusi hinnati 1–2 kuud.

Variandi „Muu“ puhul toodi välja järgmised täpsustused (N=7): kaks nädalat, kolm kuud, kuus kuud (3), kaks aastat, pole tagasisidet saanud.

Nagu selgub, märkis üks vastanu, et tema taotluse hindamine võttis aega kaks nädalat, s.t tegelikult sobinuks märkida vastusevariant „Kuni 1 kuu“. Seega sai vastanutest (N=111) oma taotlusele tagasiside ühe kuu jooksul 90 vastanut.

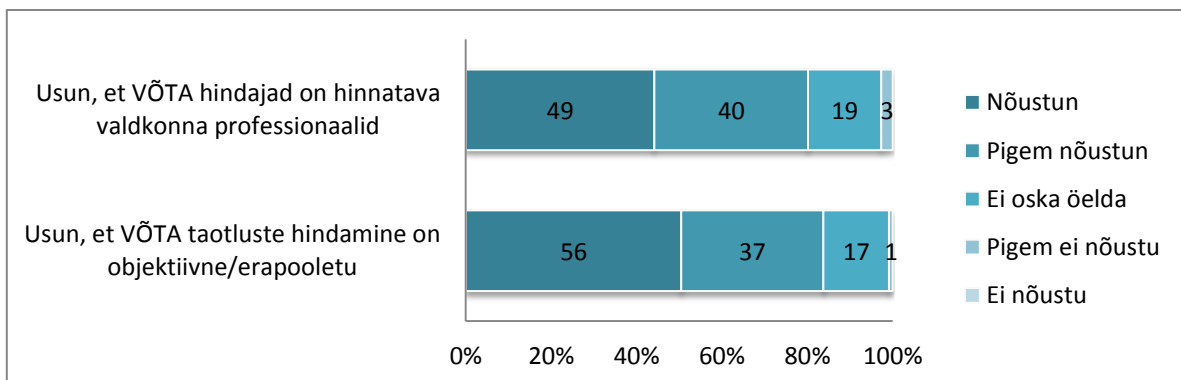

Joonis 17. Taotluse hindamisele keskmiselt kulunud aeg (N=111)

3.10. Palun hinnake järgmisi väiteid:

Väitega „Usun, et VÕTA hindajad on hinnatava valdkonna professionaalid“ Nõustus või pigem nõustus 80% vastanutest (N=111), 19 vastanut ehk 17% ei osanud hinnangut anda ja 3% pigem ei nõustunud selle väitega.

Väitega „Usun, et VÕTA taotluste hindamine on objektiivne/erapooletu“ nõustus või pigem nõustus 84% vastanutest, 17 vastanut ehk 15% ei osanud hinnangut anda ja üks vastaja pigem ei nõustunud selle väitega.

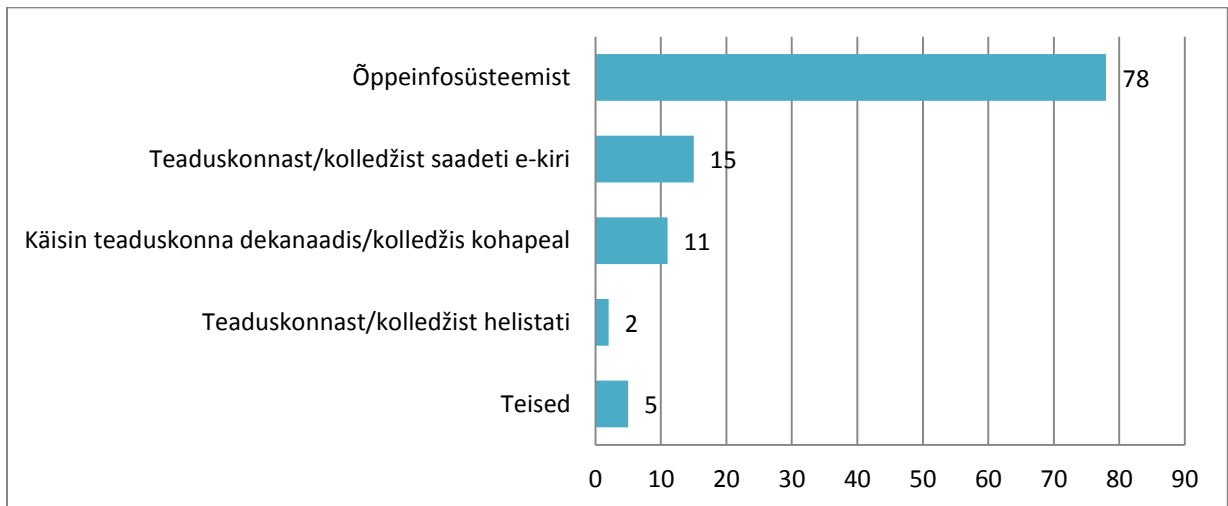

Joonis 18. Vastajate hinnangud VÕTA hindajatele (N=111)

3.11. Mil viisil saite teada taotluse kohta tehtud otsusest?

70% vastanutest sai oma taotluse kohta tehtud otsusest teada ÕIS-i kaudu, 14%-le saadeti teaduskonnast/kolledžist kiri. 10% vastanutest sai otsuse kohta tagasisidet teaduskonnas/kolledžis kohapeal.

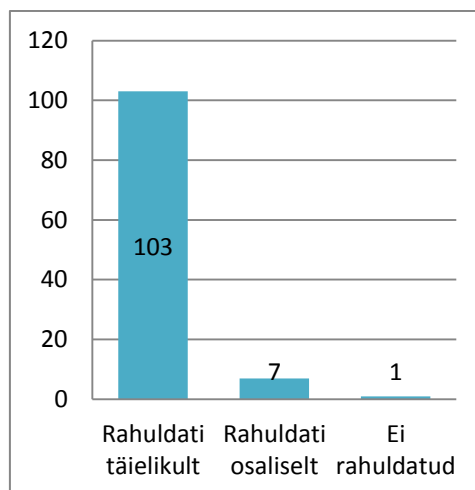
Variandi „Teised“ puhul vastas kaks taotlenut, et küsisid tagasisidet ise (nt e-posti teel). Üks vastanu pöördus õppejõu ja üks õppeosakonna poole. Üks vastanu polnud küsitluse täitmise hetkeks veel otsuse kohta tagasisidet saanud.

Joonis 19. VÕTA taotluse otsusest teada saamise viis (N=111)

3.12. Minu VÕTA taotlus:

93% vastanute VÕTA taotlused rahuldati täielikult, 6% puhul rahuldati nende VÕTA taotlus osaliselt ja ühe vastanu taotlust ei rahuldatud.

Joonis 20. Vastanute VÕTA taotluste otsused (N=111)

3.13. Kas teie taotluse kohta tehtud otsust põhjendati / anti tagasisidet?

VÕTA taotluse otsusele sai tagasisidet 44 vastanut (40%), 67 vastanut (60%) tagasisidet ei saanud (N=111).

3.14. Mis oli teie arvates selle põhjuseks, et taotlus rahuldati ainult osaliselt?

Vastanud, kes märkisid, et nende VÕTA taotlus rahuldati osaliselt (N=7), tõid põhjustena välja, et taotletava aine õpiväljundid ei kattunud täielikult TTÜ-s õpetatava ainega (toodi välja neljal korral). Samas lisas üks vastanu, et ülikool ei küsinud temalt lisamaterjale, mis tõendaksid, et üliõpilane on õpiväljundid siiski saavutanud.

Peale selle tõi üks vastanu välja, et temaga tegeleunud VÕTA nõustaja ei saanud aru, mis eesmärgil soovis tudeng valitud ainet üle kanda. Üks vastanu ei osanud kommenteerida ja üks arvas, et tema taotlust ei arvestatud täielikult kadedusest.

3.15. Mis oli teie arvates selle põhjus, et taotlust ei rahuldatud?

Vastanu, kes märkis, et tema taotlust ei rahuldatud (N=1), kommenteeris, et pole oma taotlusele veel tagasisidet saanud. Seega võib olla, et tema taotlus siiski rahuldatakse/rahuldati, aga küsimustiku täitmise ajal polnud tagasiside veel saabunud.

3.16. Soovi korral lisage siia palun kommentaare, ettepanekuid ja arvamusi, mis teil alateemaga taotlemine seonduvad.

Üks vastanu (N=9) tõi välja, et õppeinfosüsteemis toodud info ja andmed olid olemas ning VÕTA protsess oli pigem formaalsuse täitmine (vastanu taotles VÕTA-ga selliste ainete arvestamist, mis olid pärit samast õppekavast, millele ta õppima oli asunud). Üks vastanu kommenteeris, et tema taotlus rahuldati täielikult, kuna ta esitas hindamiseks ainult need ained, mis olid saanud juba eelneva kinnituse, et need ilmselt sobivad. ÕIS-i kohta märgiti ka, et avatud ülikoolis sooritatud ainete ülekandmisel oli kogu protsess taotlejale alguses natuke segane, kuna avatud õppes on õppija matriklinumbrid erinevad ja neid peab taipama vahetada.

Üks vastanu ei saanud oma VÕTA taotluse otsuse kohta mingit teadet ja ta pidi kontrollima ÕIS-is vabaõppemoodulit. Oma VÕTA taotluse kohta ootas tagasisidet ka vastanu, kes taotles VÕTA-t sisseastumisel. Tagasiside olulisus toodi välja veel kahel korral, ühe puhul täpsustati, et otsust ei põhjendatud (samas on vastanu eelnevates küsimustes märkinud, et sai otsuse kohta tagasisidet, taotlus rahuldati täielikult).

Üks vastanu tõi välja, et VÕTA taotlemise protsess võiks olla kiirem, võtta vähem aega.

IV VÕTA protsessi eesmärgid

4.1. Palun hinnake järgmisi VÕTA-ga seotud väiteid:

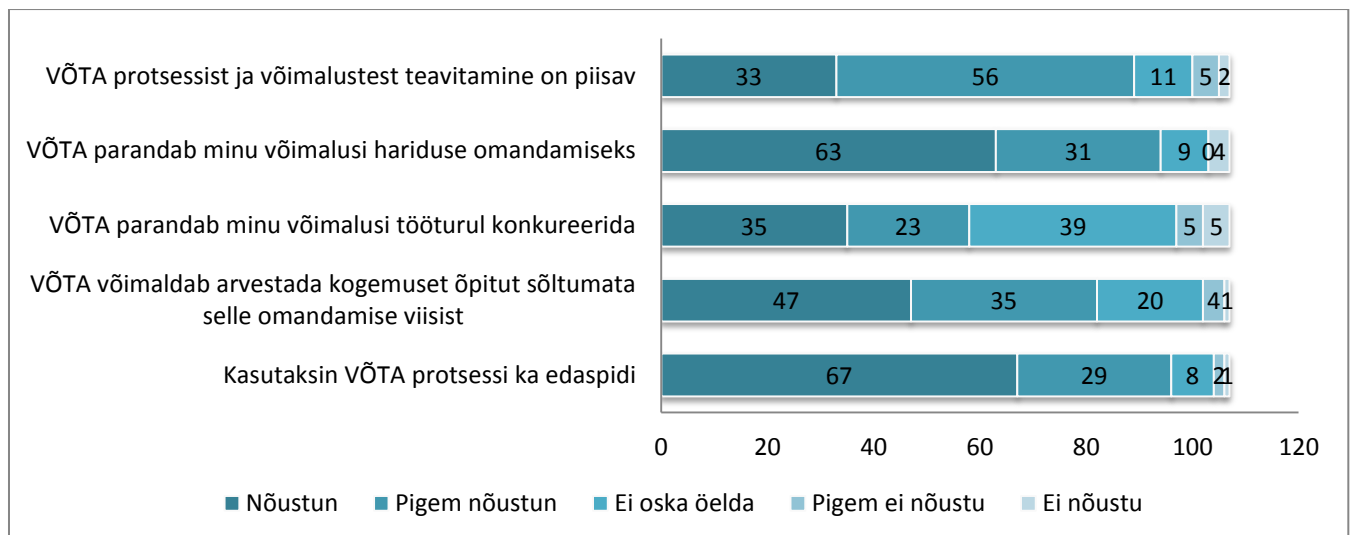
Väitega „VÕTA protsessist ja võimalustest teavitamine on piisav“ nõustus või pigem nõustus 83% vastanutest (N=107). Väitega pigem ei nõustunud või ei nõustunud 7% vastanutest ja 10% ei osanud hinnangut anda.

Väitega „VÕTA parandab minu võimalusi hariduse omandamiseks“ nõustus või pigem nõustus 88% vastanutest, ei nõustunud 4% ja väitele ei osanud hinnangut anda 8% vastanutest.

Väitega „VÕTA parandab minu võimalusi tööturul konkureerida“ nõustus või pigem nõustus 54% vastanutest, pigem ei nõustunud või ei nõustunud 9% vastanutest ja oma hinnangut ei osanud anda 37% vastanutest.

Väitega „VÕTA võimaldab arvestada kogemusest õpitut sõltumata selle omandamise viisist“ nõustus või pigem nõustus 77% vastanutest, pigem ei nõustunud või ei nõustunud 5% ja hinnangut ei osanud anda 18% vastanutest.

Väitega „Kasutaksin VÕTA protsessi ka edaspidi“ nõustus või pigem nõustus 90% vastanutest, pigem ei nõustunud või ei nõustunud 3% ja väitele ei osanud hinnangut anda 7% vastanutest.

Joonis 21. Vastanute hinnangud VÕTA-ga seotud väidetele (N=107)

4.2. Soovi korral lisage siia palun kommentaare, ettepanekuid ja arvamusi, mis teil alateemaga VÕTA protsessi eesmärgid seonduvad:

Küsitluse viimasele plokile jagas täiendavaid kommentaare üheksa vastanut. Vastanud tõid välja nii seda, et VÕTA võimaluse olemasolu on väga hea, kui ka seda, et kogu protsess võiks kiirem/operatiivsem olla.

Kindlasti tuleb tudengitele VÕTA võimalusi põhjalikumalt selgitada, sest mitmest kommentaarist selgus, et mitmed VÕTA taotlemisega seotud reeglid ja põhimõtted on tudengitele arusaamatuks jäänud (nt VÕTA ja semestrikoormuse vaheline seos). Peale selle vajab põhjalikumalt selgitust VÕTA-ga töökogemuse arvestamine. Üks vastaja kommenteeris, et töökogemuse tõestamine ja materjalide ettevalmistamine on sageli keerukam ja ajamahukam kui aine läbimine. Kasu oleks selgematest kriteeriumidest – milliseid dokumente ja kogemust arvestatakse? Taotlejatele on segane ka praktika arvestamine VÕTA-ga. Ühe vastanu hinnangul ei peagi saama igasuguseid täiendkoolitusi VÕTA-ga üle kanda.

Kui VÕTA ei võimalda õpinguid varem lõpetada (ained on küll üle kantud, kuid need EAP-d ei lisandu semestrikoormusesse ja tasuta õppimiseks tuleb ikkagi ainepunkte juurde võtta – vastanu õpib majandusteaduskonnas), pole VÕTA-st ühe vastanu hinnangul mingit kasu.

Veel toodi välja, et kuigi VÕTA eesmärk peaks olema tunnustada varem õpitut, kasutatakse seda tegelikult puuduolevate ainepunktide täitmiseks ning eelnevalt õpitule ei pöörata tegelikult üldse tähelepanu. Üks vastaja kommenteeris, et kuigi uuesti koolitamine on kasulik, tuleb mõnikord võtta arvesse aja- ja raharessurssi ning tudengi võimalusi.

Järgnevalt esitatud kommentaar on muutmata kujul:

Hea protsess ja eriti tahaks tänada – Iris Laak ja Kairi Pöder majandusteaduskonnast, kes lihtsalt ja arusaadavalt selgitasid, juhendasid ja nõustasid kogu protsessi jooksul. Kolme väikese lapse ja põhitöö kõrvalt oli raske oma bakalaureuseõpinguid lõpetada ja nõustajatel oli oluline roll minu lõpetamisel.

Kokkuvõte

2015/2016. õa kevadsemestril korraldati TTÜ teaduskondades ja kolledžites VÕTA taotlejate anonüümne tagasisideküsitlus. Analüüsimiseks valiti 127 küsitlust. VÕTA-t taotlenutel küsiti arvamust VÕTA nõustamise, taotlemise ja protsessi kohta.

60% küsitlusele vastanutest olid naised ja 40% mehed, vastajate keskmine vanus oli 31,9 aastat (kõige noorem vastaja 19aastane, kõige vanem 59aastane). 41% vastanutest õpib/õppis magistriõppes, 36% bakalaureuseõppes, järgnes rakenduskõrgharidusõpe (17% vastanutest). 3% vastanutest õpib/õppis integreeritud õppes ja 2% doktoriõppes. Küsitlusele vastanuid oli TTÜ kõikidest teaduskondadest ja kolledžitest, kõige rohkem infotehnoloogiateaduskonnast (21%), järgnesid majandusteaduskond (18%) ja Tallinna kolledž (16%). 61% vastanutest õpib/õppis statsionaarses õppes, 33% kaugõppes. Avatud õppes õppijaid oli 6%. Vastanutest 73% õpib/õppis tasuta. Vastanute enamus (71%) esitas oma VÕTA taotluse õppeinfosüsteemis, 15% paberkanalil ja 14% kasutas mõlemat varianti. Kõige enam otsustati VÕTA-t taotleda varem sooritatud ainete arvestamiseks (toodi välja 49 korda) ning aja ja raha säästmiseks (21). 65% vastanutest on VÕTA-t taotlenud ühe korra. Keskmiselt on taotletud EAP-de hulk 21,9 EAP-d, keskmiselt arvestatud EAP-de hulk on 22,4 EAP-d.

Enamus vastanutest – 46% – sai esmakordselt VÕTA kohta teada enne õpingute alustamist, 29% õpingute ajal ja 24% õpingute alguses. Üks vastanu kuulis VÕTA võimalustest pärast õpingute lõppu. TTÜ-s VÕTA taotlemise kohta sai 54% vastanutest teavet TTÜ kodulehelt, 40% dekanaadist/nõustajalt, 37% õppeosakonnast (iga vastanu sai valida kuni kaks varianti). VÕTA info leitavusega TTÜ kodulehel oli rahul 66% ja infot pidas piisavaks 70% vastanutest. Üks vastaja tundis puudust infost, et VÕTA-ga arvestatu ei täida semestrikoormust. See info on TTÜ VÕTA kodulehel selgelt eristatuna olemas ja tudengite selleteemalised kommentaarid näitavad, et VÕTA reegleid ja TTÜ VÕTA kodulehel olevat infot tuleb taotlejatele väga täpselt selgitada ning olulisi detaile korduvalt üle rõhutada. Oma teaduskonna/kolledži dekanaadist/nõustajalt sai VÕTA-t taotledes piisavalt nõu 80% vastanutest, 12% ei vajanud nõustaja abi. Enne VÕTA taotlemist või taotlemise ajal vajanuks lisainfot 16% vastanutest, seda nt kombineeritud taotluste puhul. Teise ploki lõpus kommenteeriti VÕTA info ja nõustamise kättesaadavust. VÕTA-t taotlenud töid ühelt poolt välja, et info on olemas, nõustamine toimib ja taotlust on ÕIS-is väga mugav esitada. Teisalt toodi välja, et olemasolevad juhendmaterjalid võiksid olla visuaalsemad ja infot VÕTA kohta rohkem. VÕTA taotlemisel on vastanute hinnangul keeruline leida eelnevate õpingute õpiväljundeid. Problemaatilised on ka semestri koormuse arvestusega seotud teematika.

Kõige rohkem on küsitlusele vastanud viimati taotlenud samas õppeasutuses sooritatud õpingute arvestamist – 39% vastanutest. 34% vastanutest taotles viimati teiste Eesti haridusarutuste tasemeõppeainete ülekandmist. VÕTA taotlemise eest pidi maksma 28% vastanutest, tasuta summat pidas mõistlikuks 18% vastanutest, kusjuures kolmveerand neist ei pidanud oma taotluse eest maksma. VÕTA taotlemise hinda ei pidanud mõistlikuks 10% vastanutest, kusjuures kuus neist ei pidanud oma taotluse eest tasuma. Vastanud kommenteerisid, et VÕTA taotlemine on liiga kulukas ja tasuta õppivale tudengile peaks

VÕTA taotlemine tasuta olema. VÕTA taotlemise esitamise reegleid hindas arusaadavaks 93% vastanutest, taotlusvormide täitmine oli arusaadav samuti 93% vastanutest. Kõige keerulisem oli otsustada, milliseid välja tuleb täita ja milliseid mitte ning kui palju tõendusmaterjali on piisav. ÕIS-is taotlust esitades jäi vastanutele selgusetuks, kas taotlus saadeti juba ära. Tõendusmaterjale lisas oma taotlusele 58% vastanutest, kõige sagedamini lisati diplom ja akadeemiline õiend, ainete kirjeldused, täiendkoolituse tunnistus. 70% vastanutest esitas need tõendusmaterjalid, mida VÕTA nõustaja/hindaja neilt nõudis, 20% valis materjalid oma äranägemise järgi, 8% esitas taotlusega igasuguseid materjale, mille hulgas VÕTA nõustaja/hindaja oma valiku tegi. 80% vastanutest võttis nende taotluse hindamine aega kuni üks kuu, üks kuni kaks kuud menetleti 14% vastanute taotlusi. Kõige pikema menetlusajana toodi välja kaks aastat, üks taotlenu pole veel tagasisidet saanud.

VÕTA taotlejad peavad VÕTA hindajaid oma ala professionaalideks (80% vastanutest), VÕTA hindamise erapooletusse usub 84% vastanutest. Oma taotluse otsuse kohta sai 70% vastanutest tagasisidet ÕIS-i kaudu, 14% vastanutest sai oma teaduskonnast/kolledžist vastavasisulise kirja ja 10% käis teaduskonnas/kolledžis kohapeal. Kahele vastanule helistati, neli võttis ülikooliga ise ühendust, üks vastanu polnud küsitluse täitmise ajal veel tagasisidet saanud. 93% vastanute VÕTA taotlust rahuldati täielikult, 6% vastanute taotlused rahuldati osaliselt ja ühe vastanu taotlust ei rahuldatud. Taotluse kohta tehtud otsusele sai tagasisidet 40% vastanutest, 60% ei saanud tagasisidet. Põhjustena, miks rahuldati osa vastanute taotlused ainult osaliselt, toodi peamiselt välja ainete õpiväljundite mittetäielik vastavus, üks vastanu lisas ka, et temalt ei küsitud täiendavaid tõendusmaterjale, millega ta oleks saanud oma pädevusi tõendada. VÕTA taotlejatele on tagasiside väga oluline.

VÕTA-st teavitamine on piisav 83% vastanute hinnangul, VÕTA parandab hariduse omandamise võimalusi 88% vastanute hinnangul. 54% vastanutest nõustub, et VÕTA parandab nende võimalusi tööturul konkureerida, kuid sellele väitele ei osanud hinnangut anda 37% vastanutest. 77% vastanute hinnangul võimaldab VÕTA arvestada kogemusest õpitut sõltumata selle omandamise viisist. VÕTA-t kasutaks edaspidi veel 90% vastanutest. Küsimusteploki lõppu lisatud kommentaaride põhjal saab väita, et taotlejatele on vaja põhjalikult selgitada VÕTA üldreegleid (semestrikoormus ja töökogemuse arvestamine). Vastanud sooviksid täpsemaid juhendeid selle kohta, kui palju ja milliseid materjale taotlusele lisada tuleks (nt loendit) või kui pikk töökogemus on mõne aine asendamiseks piisav – jällegi annab selline mõttekäik märku, et VÕTA reeglid ja põhimõtted vajaksid enam selgitust.